

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXI. | ZATURDAG den 16den FEBRUARY 1833. | N. 7.

Gedrukt en Zaturdag's morgens uitgegeven ter Drukkery voor Zyne Majesteit den Koning der Nederlanden, door De Weduwe WILLIAM LEE.

FRANKRYK.

De staatkundige gesteltenis van Frankryk zoo wel binnen- als buitenlands, physiek als moreel, financiëel als commerciëel, blyft by aanhouding onzeker en bedenkelyk, en is het ook niet te verwachten dat er in een korten tydsverloop eenige byzondere verandering of verbetering daarin voorvalle. De natie door partyen verdeeld en het ministerie oneens. De regering huiverig en bevreesd, menigvuldige oorzaken van wantrouwen en twist met vreemde kabinetten, een aanzienlyk te kort in 's lands geldelyke middelen, de nyverheid kwynende, zie daar het tafereel van Frankryks toestand sinds byna twee jaren, dat is sedert de July-omwentelings-dagen. Vrees voor herhaalde inwendige beroerten, ongerustheid wegens vreemde aanvallen, kenschetsen de dagelyksche uit Frankryk ontvangen wordende berigten. Het krediet, zoo als de prys der publieke fondsen hetzelve beteekent, blyft, in verhouding met de voornoemde omstandigheden, zich nogtans staande houden, en eene nieuwe uitgeschrevene leening van 150 millioenen franken in 5 pCts. renten, waarvoor op den 8sten Augustus jl. werden gecontracteerd, heeft niettegenstaande de vermeerdering van schuldbekentenissen die daardoor gecreëerd zullen worden niet alleen geen invloed gehad, maar schynt zelfs voordeelig op de pryzen gewerkt te hebben. In den fondsenhandel heeft eene uitzondering op den regel op alle andere handelsvoorwerpen toepasselyk, plaats; die namelyk dat naarmate de voorraad aangroeit, de pryzen dalen; in de fondsen alleen stygt de geldelyke waarde of marktprys met elken aanwas van voorwerpen: gaarne zagen wy eene voldoende oplossing van deze zoo schynbare tegenstrydigheid. Middelerwyl zal de voornoemde leening slechts gedeeltelyk in de behoeften van den staat voorzien; het blykt naar het volgende stuk, hetwelk uit officiële bescheiden getrokken zyn, dat er tweemaal zooveel noodig is, als men vooreerst zal trachten te negotiëren.— In het verloopen jaar 1831 heeft er eene schuldvermeerdering van 140,000,000 fr. plaats gehad, en ondanks de pogingen van de Beurs moet het land onder den last van eene zoo schielyk aangroeijende schuld eindelyk bezwyken. Vergelykt men nu daarmede het bedrag der zuivere opbrengsten van alle takken van nyverheid en van eigendommen, dan zal men verbaasd staan, te vinden, hoe aanzienlyk een deel daarvan door de schatkist getrokken wordt.

Drie millioenen aan renten zyn door de wet van 5 January 1831 aan de schatpligtigen terug gegeven, waartegen eene daarmede gelykstaand crediet is toegestaan; zynde Fr.	60,000,000
Door de wet van 18 April 1831, is een crediet geopend van	50,000,000
De wet van 25 Maart 1831, gewyzigd door die van 21 April 1832, heeft een crediet daargesteld van . . .	275,000,000
Eindelyk heeft diezelfde wet van 21 April een leening toegestaan van	105,703,984. 70
Totaal van credieten . . .	Fr. 490,703,984. 70

Hierop is den 15 April 1831, eene leening genegotiëerd van	120,000,000	
De vrywillige nationale leening heeft opgebragt	20,000,000	
De verkochte bosschen zullen opgebragt hebben, omstreeks	50,703,984. 70	
		190,703,984. 70

Er blyft dus om door middel van leening te voorzien in een bedrag van Fr. 300,000,000.

STATISTIEK.

ALGEMEENE INKOMSTEN VAN FRANKRYK.

	Franken.
Het zuiver bedrag der opbrengsten van alle geldelyke inkomsten, wordt berekend op	1,531,508,000.
Het overschot van de bruto opbrengsten, of inkomen van alle landbouwende werklieden, de regtstreeksche producten, zoo als paarden, vee, wol, melk enz. daaronder begrepen, op : . . .	3,118,770,000.
Inkomsten, traktementen, of opbrengsten van de agenten of commissionairs van handel en nyverheid, met inbegrip van alle beroepen, behalve ambtsbedieningen	1,746,511,000.
Totaal der inkomsten, onverminderd het daarvan uit te keeren bedrag van belastingen, accynsen enz.	6,396,789,000.

De totale som der inkomsten op eene bevolking van 32,250,000 zielen omgeslagen, geeft 198 fr. 33 cent. in het jaar per hoofd. Maar de verdeeling van inkomsten is niet gelyk, zy worden onder 12 klassen als volgt gerangschikt.

	Hoofden.	Totaal inkomen.	Zynde in het jaar.
1 klasse	152,000	608,000,000	4,000
2 „	150,000	375,000,000	2,500
3 „	150,000	150,000,000	600
4 „	400,000	240,000,000	600
5 „	400,000	160,000,000	400
6 „	[illegible]	[illegible]	[illegible]
7 „	2,000,000	600,000,000	300
8 „	2,000,000	500,000,000	250
9 „	3,500,000	700,000,000	200
10 „	7,500,000	1,125,000,000	150
11 „	7,500,000	900,000,000	120
12 „	7,500,000	688,789,000	91.84
	32,250,000	6,396,789,000	

Hier uit blykt, dat van de geheele bevolking van Frankryk, 22,500,000 menschen, zich in al de behoeften des levens voor 4, 3 en 2½ stuivers voorzien moeten.— Men zou bezwaarlyk de mogelykheid daarvan beseffen, zoo men niet wist dat 7½ millioen menschen weinig of geen brood eten; dat gerst, rogge, castagnes, gedroogde groenten, eene geringe hoeveelheid aardappelen en water, het eenig voedsel van dat gedeelte der bevolking uitmaakt, hetwelk zich alleen met stoppels en heide verwarmt. Indien men de onontbeerlyke behoefte van ieder persoon op 50 centimes (5 stuivers) 's daags stelt, dan schiet er een te kort op de gezamenlyke inkomsten van 1,400,529,000 franken over.

Zedelyke Statistiek van Frankryk.

In eene der laatste zittingen der Parysche Academie der wetenschappen, werd eene proeve eener zedelyke statistiek Frankryks door eenen advokaat voorgelezen. Wy deelen daaruit eenige der meest belangryke resultaten mede, die wanneer dezelve ook slechts eenigermate juist zyn mogen, stof tot nadenken geven kunnen.

Onder honderd door vrouwen, omtrent personen begane misdaden, telt men door elkander, zes vergiftingen; onder een even groot getal door mannen begane misdaden slechts eene. Meer dan drie vyfde der tusschen echtgenooten voorkomende gevallen van vergiftiging, worden door de vrouw alleen, of met behulp van anderen gepleegd. Van honderd moorden tusschen gehuwden, vallen er ongeveer zestig op den man, veertig op de vrouw; door de vrouwen worden daarentegen vier vyfde deelen het geval is. Van honderd door echtbreuk, veroorzaakte vergiftigingen, moorden en doodslagen, worden er zes en negentig tegen het beleedigde en slechts vier tegen het schuldige deel begaan; van drie dergelyke aanslagen, werden er slechts twee door den echtgenoot of echtgenoote en een van den medepligtige begaan. Ligtmissery, verleidingen, het leven met byzitten, leiden ongeveer tot evenveel misdaden als de echtbreuk; doch is de verhouding tusschen man en vrouw zeer verscheiden. In het eerste geval worden meer dan drie vierden der aanslagen, tegen de vrouw begaan, terwyl in het geval van echtbreuk de aanslagen tegen het leven der mans ongelyk menigvuldiger zyn. Een zesde deel der door verleiding, ligtmissery, en het leven met byzitten veroorzaakte moorden en pogingen tot moord, wordt aan ongetrouwe geliefden uit wraakzucht begaan, eveneens een zesde deel, om van verlatene geliefden, die den misdadigers in het huwelyk hinderlyk zyn, los te raken. In het huwelyk, heeft de ontrouw der vrouw slechts waaromtrent een drie en dertigste deel in verbindtenissen buiten het huwelyk, daarentegen voor een zesde deel aan de tegen haar leven gerigte aanzoeken, schuld.

Volgens den opsteller heeft men zich tot dusverre van den invloed van het onderwys in eene zekere provintie op het aantal in dezelve begane misdaden eene tamelyk onnaauwkeurige voorstelling gemaakt; aangezien het westelyke in het centrale departement met betrekking tot het onderwys het meest ten achteren is, en in dezelve de minste misdaden omtrent het leven van personen begaan worden. In de zuidelyke departementen, is deze soort van misdaden, naar evenredigheid het menigvuldigst. De vergrypen tegen het eigendom staan in het algemeen niet in eene omgekeerde maar in eene volstrekste evenredigheid met het onderwys.— Deze daadzaken, welke thans zoo tamelyk bewezen zyn, bewyzen overigens in geenen deele dat het onderwys op zich zelf nutteloos of wel schadelyk is; zy prediken slechts luide tegen de tot dus verre gevolgde onderwyskundige stelsels.

De beschikkingen, ten voordeele van kerkelyke inrigtingen, zoo by katholieken als protestanten, maken ongeveer de helft der gezamenlyke schenkingen en legaten uit. Mannen schenken meer dan vrouwen aan inrigtingen van weldadigheid, ook meer aan kerken, hoe dikwerf men ook het tegendeel beweerd heeft. Ook heerscht het denkbeeld, dat de begiftigingen aan de geestelykheid, voornamelyk by uitersten wil gedaan worden; men verklaart zulks uit den invloed welken de geestelyken op de stervenden uitoefenen, en meent, dat men de vryheid van op deze wyze by testament te kunnen beschikken, moest beperken. Echter niet door testamenten bekomt de geestelykheid het meest, maar wel door schenking onder levenden; alzoo had de wetgever op dergelyke wyze van schenking voornamelyk zyn oog te rigten. By schenkingen aan scholen wordt de naam vyf malen verzwegen, tegen zulks by schenkingen aan kerken eenmaal het geval zy. In de centrale departementen, waar de misdryven omtrent personen, byzonder omtrent ouders en grootouders het zeldzaamst zyn, komen door elkander de meeste verlatingen, en de minste onwettige geboorten en zelfmoorden voor.

Verfraaijingen van Parys.

Wel is waar wordt er aan den triumphboog der *Barrière de l' Etoile*; aan de Magdalena-kerk en aan het nieuwe paleis van de kamer der gedeputeerden steeds vlytig voortgewerkt, echter gelooft men niet, dat deze kolossale bouwwerken voor in het volgende jaar zullen kunnen voleindigd worden. In den herfst dezes jaars verwacht men de groote Obelisken van Luxor; eene derzelve is voor het plein Lodewyk XV, (vroeger *de la Concorde*) de andere voor den ingang der *Champs Elisées* bestemd; dezelve zullen, met de standbeelden op de van het paleis van de kamer der gedeputeerden naar den regter oever der Seine voerende *Pont Louis XVI* een groot, indrukwekkend geheel, eenen inderdaad verhevenen aanblik daarstellen. De genoemde kolossale marmeren beelden, zyn twaalf in getal (zes aan iedere zyde) gezamenlyk van Fransche beeldhouwers: als Condé, van *David*; du Guesclin, van *Bridau*; Richelieu, van *Ramey*; Sully, van *Dupaty*; du Quesne, van *Rogmer*; Duguay Trouin, van *Dupasquier*; Suffren, van *Lesueur*; Tourville, van *Marin*; Colbert, van *Milhomme*; Segûr, van *Stouf*; Bayard, van *Montoni*; Turenne, van *Gois*.— Ter behoeve der bereids aangevangene en nog ontworpene verfraaijingen heeft de stad Parys eene leening van veertig millioenen franken aangegaan.

Parysche Kunstenaars.

Parys telt tegenwoordig:

schilders, teekenaars en steendrukkers	1523
beeldhouwers	151
graveurs in koper, uitgebeten platen, aquatinta, hout, medailles	310
architekten	480
TOTAAL	2464
voornaamste componisten en professoren, der muzyk	315
toonkunstenaars	1525
bovendien, muzykanten van minderen rang . .	1500
TOTAAL	5804

(*Uit de Atlas.*)

BEKENDMAKING.

DE HoogEd. Gestr. Heer Directeur dezer Kolonie heeft den Heer J. DOVALE Jr. benoemd tot Wykmeester van de Wyk No. 3 in de Willemstad in de plaats van den Heer J. RODRIGUEZ, dewelke overleden is.

Ter ordonnantie,
W. PRINCE, Sec.

Den 11den February 1833.

BEKENDMAKING.

ALZOO JAN HENDRIK GODFRIED EMAN en CATHARINA MARTIN, vermits het overlyden van B. H. SCHULTZ, de eenige overgebleven Testamentaire Executeur en Executrice des Boedels van wylen FRANCOISE BERGERAC, zich, krachtens een besluit van den Raad van Policie dd. 18den October 1832, No. 6, aan welgemelden Raad vervoegd hebben, met verzoek om te mogen verkrygen brieven van manumissie voor het aan gemelden boedel aankomende slavenkind LUCAS; zoo is het dat gemelde Raad van Policie goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk die eenig regt of pretentie op den gemelden slaaf mogt sustineren, opteroepen, om binnen den tyd van *drie* weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Secretary van den Raad van Policie voormeld aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tyd, de verzochte brieven van manumissie verleend worden.

W. PRINCE, Sec.

Den 4den February 1833.

BEKENDMAKING.

ALZOO HANNAH DE IRMIAO LEVY MADURO, zich aan den Raad van Policie vervoegd heeft, met verzoek om te mogen verkrygen brieven van manumissie voor den haar in eigendom aankomenden Slaaf JONIES PAULUS, zoo is het dat de gemelde Raad van Policie goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op den gemelden slaaf mogt sustineren, op te roepen, om binnen den tyd van *drie* weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen of Couranten zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Secretary van den Raad van Policie voormeld aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tyd de verzochte brieven van manumissie verleend worden.

W. PRINCE, Sec.

Den 4den February 1833.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur,
den 15den February 1833.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, brengt te kennis van en gelast by deze aan alle Broodbakkers dat de Brooden voor de volgende week te bakken het gewigt zullen moeten houden van 16¼ Oncen voor 15 Centen; terwyl de Fransche Brooden Een Once minder zullen kunnen wegen, op pœne als by publicatie van den 16den Maart 1824 is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur voornoemd.
De Secretaris van hetzelve,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

BEKENDMAKING.

Secretaris van het Gemeente-Bestuur,
den 1sten February 1833.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, doet by deze aan alle Vleeschhouwers kennis geven, dat de pryzen van Versch Vleesch voor de loopende maand February zyn bepaald als volgt:

Ossen Vleesch op niet hooger dan 30 Centen per pond.

Schapen of Lams Vleesch op niet hooger dan 25 Centen per pond.

Kabrieten en Varkens Vleesch en Schilpad op niet hooger dan 20 Centen per pond en gelast hun verder zich daaraan te houden op pœne als by de wet is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur,
De Secretaris van hetzelve,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

CURACAO.

Maandag den 31sten December, de laatste dag van het jaar 1832, was ook de laatste dag dat de Hollandsche vlag gewaaid heeft op het kasteel van Antwerpen. Zy kon ook niet langer op het kasteel waaijen, want er bestond geen kasteel meer, het was in een puinhoop veranderd. De oude Held, Generaal Chassé, had het grievend ongeluk moeten beleven om voor zware overmagt te bukken en zich aan den voorgeschreven wil, hoe vereerenswaardig voor hem en zyne onderhebbenden, te onderwerpen. De puinhoop van het kasteel van Antwerpen is dan eindelyk aan de Franschen by kapitulatie overgegaan. De hoofdpunten dezer kapitulatie, vindt de lezer gemeld in eenen brief van Amsterdam, welken wy hier mede deelen.

Behalve dezen brief, welke afkomstig is uit de pen van een Hollander, zyn onze berigten nopens den val van het kasteel van Antwerpen allen getrokken uit Engelsche Couranten, die hare berigten ontleend hebben uit Fransche en Belgische Couranten en brieven, dus hebben wy omzigtig de daadzaken uit die bronnen geput, welke het meest met de waarheid overeen te brengen zyn.

Hoe partydig de Fransche berigten ook zyn in de opgave van het verlies des Franschen legers, kunnen zy zich echter niet onthouden hulde te doen aan den koelen moed en standvastigheid der dappere verdedigers van het kasteel. De byzonderheden van deze gewigtvolle gebeurtenis vindt de lezer in den evengemelden brief, waarvan wy de naauwkeurigheid waarborgen, en uit de uittreksels der Engelsche Couranten.

Maar nu het kasteel vernield is en de Belgen op deszelfs puinhoopen de posten der Franschen kunnen aflossen, (eerder hadden zy dit niet durven doen) wordt er gevraagd: wat zal nu gebeuren? Hebben de mogendheden hun doel bereikt? Deze vraag waagt niet eens *The Times*, het Engelsche ministerieel nieuwsblad, dat zoo hevig aangedrongen had tot het nemen van dwangmiddelen om den Koning van Holland te dwingen, te beantwoorden.

Zy is te gewigtig om als nog beantwoord te worden. Men verliest zich in gissingen en komt tot geen besluit. Engeland doet niets anders dan de weerlooze koopvaardy vaartuigen optebrengen en te *protesteren* tegen het wegvoeren der Hollanders naar Frankryk als krygsgevangen. Frankryk heeft nog niet ten vollen zyne taak uitgevoerd. Lillo en Liefkenshoek zyn nog in het bezit der Hollanders en men ziet nog geen kans om die forten, de sleutels van de Schelde, meester te worden; Koning WILLEM geeft niets toe, alles moet met geweld en overmagt van hem genomen worden. De Pruissen zyn nog bezig zich te wapenen, doch men weet niet of die wapening geschiedt om eigen haard te verdedigen, dan wel om Holland tegen Frankryk bytestaan. De Oostenrykers onderhandelen, doch men weet wel wat onderhandelen is; en de Russen die vooreerst te ver zyn om dadelyke hulpe te verleenen, hebben begonnen Frankryk bang te maken met hunnen Ambassadeur uit Parys te doen vertrekken. Intusschen staan onze troepen met ingespannene krachten aan de grenzen en moeten tegen den besten willen aan geduldig aanschouwen dat de kloeke Generaal Chassé met zyne zich waardige wapenbroeders naar Frankryk gevoerd worden; wy kunnen ons immers zoo verlaten niet met de Franschen meten!

Maar de zaak blyft intusschen onbeslist. De Franschen na veel bloeds en gelds verspild te hebben moeten half verrigter zake naar huis terug keeren. Zy willen gaarne wat langer blyven om Maastricht te belegeren ten einde den Koning der Nederlanden te dwingen Lillo en Liefkenshoek optegeven, doch het altoos protesterende Engeland wil zulks niet dulden; zy moeten uit Belgie en daartoe zyn reeds bevelen gegeven. Intusschen moeten al de bovengenoemde mogendheden zich wapenen en onder wapens blyven tot dat Frankryk genoegzaam gestrikt is om op hem gezamenlyk te vallen en hem te vangen en dan wordt eerst de vraag beantwoordt; doch wee de Franschen wanneer zulks plaats grypt.

Dan eerst zullen zy hunne dapperheid moeten aan den dag leggen, maar niet tegen een klein volk dat hen niet dan verdedigenderwys wederstand kan bieden. Wat hebben zy nu grootsch verrigt? De onderwerping van het kasteel zal voor een korten tyd de oogen van het Fransche gemeen kunnen verblinden en het ministerie eene geringe meerderheid in de kamer doen verwerven, maar dit zal niet lang duren, de oppositie begint reeds te schreeuwen wegens het verspillen van geld en bloed om één kasteel te bemagtigen. 75.000 man met meer dan 150 stukken grof geschut, hebben in 21 1-2 dag geslaagd het kasteel van Antwerpen en een handvol manschappen die hetzelve verdedigden te onderwerpen; dus de eer van dezen veldtogt komt geheel aan de Hollanders toe, die hen, gedurende eene maand lang, niettegenstaande de overweldigende magt druk bezig gehouden hebben, en alleenlyk toen de muren van het kasteel in puinhoopen geschoten en de levensmiddelen vernield waren, zich overgaven. De geschiedenis zal in dit geval niet veel tot roem van de Franschen vermelden. Door den nacht begunstigd hebben zy geslaagd hunne batteryen tegen het kasteel op te werpen en de loopgraven te openen; beschermd door hunne batteryen wierpen zy bommen als hagels in het kasteel; in plaats van ridderlyk de bres te bestormen, lieten zy mynen springen en door geene vyandelyke krygsmagt in den rug belemmerd, werkten zy op hun gemak, zoo dat door kracht van krygs taktiek en verschrikkelyk zware batteryen, het hun gelukte de citadel te brengen in dien toestand, waarin zy thans is.

Volgens eene opgave waren er aan de zyde van de Hollanders gedurig het beleg 90 gesneuvelden, 349 gekwetsten en 67 gevangenen.

In de *Falmouth Packet* van den 22sten December vinden wy gemeld, dat naar luid van Nederlandsche papieren de vloot onder den Schoutbynacht Lewe van Aduard, op den 10, 11 en 12den December de fortressen Kruisschans, Paarl, St. Marie en anderen door de Franschen bezet wordende sterkten, heeft aangevallen. Op den 12den was het gevecht tusschen de Kruisschans en de vloot zeer hevig. Het vlag schip Euridice, is van de kogels en houwitsers van gemeld fort ontzettend geteisterd geworden en is eenmaal tusschendeks in den brand geraakt, doch dit onheil is weder afgeweerd; en met leedwezen moeten wy vermelden dat een op het dek los gebarsten granaat den Schoutbynacht sneuvelen deed en een der officieren zwaar kwetste.

Na het verhaal van den akeligen toestand der vesting gegeven te hebben, luidt een berigt in de *Falmouth Packet* aldus: "Desnietsegenstaande werd het vuur allerlevendigst aangehouden tot het laatste oogenblik toe; en hoezeer maar weinig kanonnen bruikbaar bleven, of ten minste weinig konden gerigt worden tegen de aanvallende batteryen, (tot bres schieten) zyn de laatste 24 uren van het beleg de meest vernielende voor de belegeraars geweest; en het laatste schot verbryzelde den arm van een' Fransch kapitein der artillerie."

Wy zyn ter mededeeling vriendelyk begunstigd geworden met den volgenden brief gedagteekend

"Amsterdam, 28sten December 1832.

"Voor eenige dagen heb ik U eenen brief geschreven, die via Suriname verzonden worden zal, met een vreemd schip, dat bevracht moet zyn, om de goederen welke by de Dordrecht bereids geladen waren, overtenemen en naar gezegde kolonie te vervoeren. Ik had niet gedacht reeds zoo spoedig weder de pen optevatten, maar de omstandigheden zyn in de laatste dagen van dien aard geweest, dat ik als plitmatig reken by de zoo veelvuldige berigten die ik U in het laatste jaar heb toegezonden, ook nog deze te voegen, wel overtuigd dat hoe onaangenaam dezelve ook zyn, het U echter van belang zal zyn, dezelve te kennen.

"Het hoofdpunt dan is, dat de brave Chassé zich op den 23sten dezer verpligt heeft gevonden voor de citadel te capituleren; byna geheel onverwacht, ja! als een' donderslag werden wy met deze tyding op den eersten kersdag bekend; en hoezeer er verschillende menschen waren, die zulks nog in twyfel wilden trekken, hebben wy er echter sedert maar allezins de bevestiging van ontvangen. Ja myn vriend, dit berigt maakte eenen diepen indruk op aller gemoederen, niet zoo zeer, omdat men zich had voorgesteld dat punt altyd tegens eene zoo groote overmagt te kunnen behouden, maar uit de manmoedige verdediging en het reeds gerekte beleg, had men gehoopt die sterkte ten minste nog eenigen tyd te zullen kunnen bezetten, en zich gevleid dat er in dien tyd deze of geene tusschenkomst zich zoude kunnen opdoen welke tot voldoende schikkingen te leiden was. Het laatste berigt dat van den Generaal ontvangen was, luide vry zwaarmoedig, byzonder wegens den zoo hevigen aanval, waarvan wellligt geen voorbeeld bestaat, als wegens de vermoeijenissen en ontberingen waaraan de bezetting onderworpen was, doch waaraan zy zich allen met de grootste zelfopoffering onderworpen hadden. Later is zulks nog verslimmerd; het gebouw waarin de levensmiddelen zich bevonden, de apotheek, bakkery, de stallen met vee waren allen vernield; ja zelfs de waterputten waren door de vyandelyke bommen als het ware gedempt, zoo dat de eerste benoodigheden geheel ontbraken en men zich reeds eenige dagen met beschuit had moeten voeden; en ten slotte, wat hunne positie dubbeld verergde, waren de casematten reeds zoodanig beschadigd dat er byna geene schuilplaats voor den soldaat overbleef. Den dag vóór de capitulatie had men ook begonnen bres te schieten, die, daar de muren minder tegenstand boden dan men verwacht had, in 24 uren tyds een open vak van 80 tot 100 ellen daarstelde, terwyl het puin grootendeels de grachten dempte en by alle deze rampen de communicatie met Holland gestremd was, naardien de Franschen zich alle de toegangen op de Schelde meester gemaakt en dezelve byzonder versterkt hadden, om het nu nog langer uittehouden en den kans eener bestorming aftewachten, dit scheen den Generaal niet te mogen doen, en zulks wordt ook, hoe gevoelig het verlies is, door alle weldenkenden toegejuicht, wel verzekerd dat de gryze Held geenen anderen uitweg zal gezien hebben en dat hy en zyne manschappen, in allen opzigte hunnen pligt volbragt hadden. De hoofdpunten der capitulatie zyn, dat de Citadel, Vlaamsch hoofd en onderhoorige forten, met al het materieel worden overgegeven; dat de bezetting met militaire honneurs uittrekke, maar vervolgens op het Glacis, hare wapenen moeten afleggen, de officieren behouden hunne degens, en deze zoo wel als de soldaten hunne particuliere goederen. De Generaal en verdere bezetting blyven krygsgevangen, tot dat het Z. M. zal gelieven ook de forten Lillo en Liefkenshoek overtegeven, waaromtrent naar 'sHage rapport gedaan was, en zoo hoogstdezelve daarin consenteert, zal de geheele bezetting tot aan de Hollandsche grenzen terug gevoerd, en aldaar hare wapens gerestitueerd worden. De flotilla als onder byzonder bevel van Kolonel Koopmans staande, was daaronder niet begrepen, deze is echter verloren, hoezeer niet in vyands handen, want het geheel uit 12 kannonneer boten en eene kleine stoomboot bestaande, heeft men getracht by nacht in donker weder, de Schelde te doen afzakken, doch ontdekt zynde heeft zulks een geweldig vuur op haar teweeg gebragt, waarna besloten is geworden, het volk op het Vlaamsche hoofd te ontschepen, het belangrykste aan boord van twee boten overtebrengen en de rest te vernielen. Een en ander heeft plaats gehad, en slechts eene is in vyands handen gevallen, eene moet er doorgekomen zyn, en 10 zyn gezonken of verbrand, ook de stoomboot. Of het Vlaamsch hoofd nog niet in onderwerping is, weet men niet, maar gisteren avond werd verhaald, dat onze vlag nog aldaar woei—dat punt is sterk en nog goed geproviandeerd, maar helaas! wie kan het tegen de overmagt uithouden. Alle die depeches, benevens een afschrift der capitulatie zyn Dingsdag middag in 'sHage aangekomen, overgebragt door den 1ste luitenant adjudant van Generaal Chassé, welke tevens vergezeld was geweest van een Franschen Secretaris van legatien en van eenen kapitein van de staf. Beide laatstgemelden hebben echter op de grenzen moeten verblyven, daar aan onze voorposten bepaalde order was, geen Franschman, veel minder officieren doortelaten. Het rapport van Chassé en bygevoegde brief bewyzen ten duidelykste, dat het daar aller ergst moet uitgezien hebben, even als hierboven

door my gezegd; dat hy zich zelven en verschillende hoofd officieren tot gevangenen had aangeboden, by aldien de bezetting naar Holland mogt aftrekken, dan zulks was van de hand geslagen en ten slotte had hy dan de capitulatie der Franschen moeten aannemen, voegende hy er ten laatsten by, dat dien dag de ongelukkigste zyns levens is geweest, en hy liever had gewenscht eenen roemryken dood aldaar te sterven. Met belangstelling is dit alles by Z. M. ontvangen, die den Generaal dadelyk tot Ridder Groot Kruis der M. W. Orde heeft benoemd, ja het teeken met lint en de diamanten versiersels van zyn eigene borst heeft afgenomen, om juist *deze stukken* aan den held te doen toekomen, daarby dan ook deszelfs gehouden gedrag, zoo dat ook van zyne onderhebbenden, allezins pryzende en goedkeurende; verders beloovende om de reeds bestemde beloningen aan de officieren en manschappen te zullen goedkeuren, wel overtuigd (naar het schynt) dat niet anders had kunnen gehandeld worden. Het antwoord van den Directeur Generaal van Oorlog op last van Z. M. aan den Generaal bestaat in de eerste plaats; dat de Capitulatie zoo als dezelve daar is, niet aangenomen worden kan; verders bevat hetzelve de voorgaande benoeming en betuiging van tevredenheid, hoe ongelukkig den afloop ook wezen mag. Maar het einde der missive dat mynes inziens het belangrykste is, houdt in, dat een adjudant van het Ministerie van Oorlog naar de grenzen zal gezonden worden, om van die Fransche afgezanten te informeren, wat zy te zeggen zouden hebben, maar er werd tevens bygevoegd dat als zy over niets anders dan de overgave der twee forten willen handelen, daarin niet konde worden getreden. Dit is nu hetgene wy officieel weten en moeten in verwachting blyven van hetgeen verders zal gebeuren. Vele gissingen worden gemaakt, dan daarop is geene rekening te maken, vermits in dat opzigt meestal het eigenbelang op den voorgrond komt. Wy moeten dus andermaal geduldig het ons beschorene lot afwachten. Ongetwyfeld zullen er dadelyk kennisgevingen aan de verschillende mogendheden gedaan zyn, en nu zal het ongetwyfeld weder op een protocolleren uitloopen. Of de Franschen Belgien nu zullen verlaten, is insgelyks een belangryk maar moeijelyk te beslissen punt, men veronderstelt echter dat de andere vorsten niet ligt zullen gedogen, dat die knapen zich aldaar vastnestelen, want hoe langer zy er blyven, des te moeijelyker zal het zyn hen van daar te krygen; en dit ligt toch in het traktaat opgesloten.

"Zoo verre my bekend is heb ik U myn Vriend nu het een en ander medegedeeld; wat er van worden zal, moet de tyd leeren, maar na het voorenstaande te beoordeelen, schynt ons gouvernement nog niet gezind gereedelyk toetegeven. God geve echter spoedig een einde. Hollandsche schepen zyn er in de laatste dagen niet opgebragt, daarentegen eenige die ladingen van bederfelyke goederen aan boord hadden vry gegeven, en deze zyn meestal reeds in onze havens binnen gelopen. Een vry wonderlyk gedrag voorwaar, en dit doet menigeen veronderstellen dat er eenigzins door Engelschen onder gedraaid wordt; ja men vleit zich zelve dat alle andere schepen insgelyks spoedig losgelaten zullen worden.

"Omtrent de rust en gezondheid hier te lande, kan ik U niets goeds mededeelen.

"P. S. Het is nu zoo goed als zeker dat ook het Vlaamsch hoofd overgegeven en de bezetting met het restant der marine krygsgevangen is. Algemeen worden onze dapperen beklaagd, maar men is overtuigd het niet anders kunde gedaan worden."

(Uit de *Morning Chronicle*.)

Hoofd-kwartier van den Maarschalk Gerard, Berchem, Zaturdag nacht te 12 ure, van den 8sten December.

"Een ander dag is voorby gegaan en het kasteel van Antwerpen is nog in handen van de Hollanders. Het is niet noodig de zaak te ontveinzen; de Franschen vinden het eene zwaardere taak dan zy verwacht hebben, en de hardnekkige Koning Willem schrikt niet zoo schielyk als my Lord Palmerston behaagd heeft te voorspellen. Zes dagen zyn nu verloopen sedert dat de Franschen hunne batteryen tegen het kasteel geopend hebben, en tot dit oogenblik toe hebben zy geen het minste voordeel behaald, met uitzondering van twee sergeanten die zy krygsgevangenen gemaakt hebben. Gy moet zeer voorzigtig zyn om niet al de in omloop zynde geruchten te gelooven. De schryvers zyn meest gedreven door partyzucht, want men zal U willen doen gelooven dat het verlies der Franschen als nog geen twee honderd man aan dooden en gekwetsten beloopt; doch zy vergeten te melden het getal manschappen, welke in de loopgraven begraven worden; want zoo dra er een man valt wordt daar zelve een graf gemaakt en hy zonder vele plegtigheid er in gestopt. Ik kan niet regt naauwkeurig opgeven het verlies der Franschen; maar als men geloof mag hechten aan de berigten welke aan het hoofdkwartier gebragt worden, dan is het getal manschappen die buiten staat van dienst gesteld zyn reeds meer dan duizend. Alleen in het hospitaal te Antwerpen waren er dezen morgen 44 gevallen van amputatie. Onder het opgegeven getal van duizend, tel ik niet de zieken, waarvan het getal grooter is.

"Men heeft gesproken van gebrek aan geestdrift by de manschappen in het kasteel. Ik geloof de grootste twyfelaars moeten nu van gevoelens veranderen. De Hollanders verdedigen zich met koele bedaardheid en standvastigheid. Een Hollandsche sergeant werd krygsgevangen gemaakt en door een' Fransch officier ondervraagd. Hy zeide: Chassé is niet dood, hy is niet ten minste neerslagtig, hy hoopt op welslagen en voorspelt nog langen tyd in het kasteel te zullen doorbrengen; dat hy nog dezen morgen de wallen in oogenschouw genomen en langen tyd onbedekt met eene teleskoop in de hand de krygsverrigtingen der Franschen waargenomen heeft. Ondervraagd zynde wegens de gezondheid der manschappen, zeide hy: dat de officieren en manschappen besloten hebben hun opperhoofd bytestaan tot het laatste toe.

"Al de Hollandsche oorlogs vaartuigen zyn de rivier afgezakt. De Eendragt en eenige kanonneerboten alleen zyn de eenigste vaartuigen die op de reede van Lilloo liggen.

"Zondag te 2 ure van Dec. 9.

"Om half elf ure vielen de Hollanders de battery No. 3 aan, en ontmantelden het grootste gedeelte van het geschut. De Hollanders hebben dezen morgen een uitval gedaan en vier krygsgevangenen gemaakt. Op dezen morgen zyn aan de zyde van de Franschen meer dan 60 man gevallen. Omtrent 30 kogels vielen in het kasteel zonder vele schade te doen."

Parys, Dec. 8.

Koning Otto is op den 3den December naar zyn' koningryk Griekenland vertrokken.

Graaf Pozzo di Borgo heeft, in eene zamenkomst, welke hy twee dagen geleden met den Hertog de Broglie had, hem eene nota nopens den toestand van de Poolsche uitgewekenen in Frankryk medegedeeld. Men beweert dat hy gevorderd heeft de ontbinding van de depôts dier uitgewekenen. Hierby wordt gevoegd dat de Hertog de Broglie geweigerd heeft zich hierover uittelaten, en aan den Russischen gezant geantwoord "Ik zal uwe nota in de kamer voorlezen en gy moogt oordeelen over de uitwerking welke dezelve zal te weeg brengen."

(Uit de *Observer*.)

De Koning der Nederlanden blyft stellig weigeren de forten Lillo en Liefkenshoek optegeven en protesteert tegen het krygsgevangen wegvoeren van Generaal Chassé en het garnisoen van het kasteel; en daar de Franschen volgens het traktaat met Engeland niet bevoegd zyn om de overgave van Lillo te bedwingen, zoo moeten zy dadelyk binnen hunne grenzen terug keeren; tot welk einde een bevel van den Minister van Oorlog is ontvangen geworden. De troepen moeten reeds in de eerste week van January Belgie ontruimen.

De krygsgevangen zullen vooreerst naar Rysel en Valenciennes gaan in detachementen van 1000 man; de puinhopen van het kasteel van Antwerpen worden aan de Belgen overgegeven; en een verzoekschrift is aan Koning Leopold ingediend om het kasteel van Antwerpen gelykgronds te slegten, want de angst waarin de Belgen 26 maanden lang wegens dat kasteel gezeten hebben, is onbeschryfelyk, daarom verzoeken zy hetzelve geheel te vernielen, op dat het nooit meer in de handen van de Hollanders gerake.

De forten welke nog in bezit der Hollanders zyn en waarop de Maarschalk Gerard aandringt, zyn voor het tegenwoordig ongenaakbaar aan de landzyde, al de omstreken van dezelve liggen onder water; en aan de zeezyde is een aanval ook niet gemakkelyk uittevoeren, anders kon de Engelsche vloot, welke thans in Duins ligt, de verovering derzelve ondernemen, maar de tonnen en baken zyn allen van de Schelde weg genomen.

De ellendige toestand waarin de Majoor de la Fontaine het kasteel bevonden heeft, gaat boven alle beschryving. Geen enkel huis is er blyven staan, waarin het garnisoen zich kon bergen, [illegible] en levensmiddelen waren of vernield, of verbrand of in de lucht gesprongen, en er was slechts voedsel over voor een dag rantsoen. De kazematten en gewelfde gangen waren allen ingestort en Chassé zelve zat onder een gewelf aan eene tafel met alles rondom hem door de bommen vernield. Het garnisoen verdroeg deszelfs lot met grooten moed en volharding en nog tot Vrydag 's nachts was hun mond niet eenig gemor ontglipt. In dien nacht vervoegde zich eene deputatie van het garnisoen by den Generaal Chassé en drong by hem aan om eenen laatsten gevaarvollen uitval te doen, het zy om in het vernagelen van het geschut der belegeraars te slagen of in de onderneming te vallen. Zy beklaagden zich dat het vuur van den vyand hen verhinderde by hunne kanonnen te staan, en dat zy verkozen liever hun leven op het slagveld te wagen, dan vermoord te worden door bommen van eenen vyand van hun gezigt verwyderd, en tegen wien zy geen vast mik hadden. De Generaal Chassé gevoelde al het gewigt van dit vertoog en getoond hebbende aan de wereld de heldhaftigheid van zyne manschappen en voldoening gegeven hebbende aan de eer van zyn land, onderwierp hy zich aan de overmagt.

By de eerste zamenkomst welke de Fransche kommissaris met Chassé had, werd hy geblinddoekt binnen geleid. De Veteraan op het oogenblik dat hy den kommissaris zag, beval hem den blinddoek aftenemen. "Wy hebben geene geheimen meer" zeide hy "bewonder de glorieryke uitwerkingen uwer bommen en vermeld aan den Maarschalk Gerard, den naauwkeurigen toestand van het kasteel."

Het Handelsblad van Antwerpen zegt ook dat het kasteel van Antwerpen eene schildery der grootste verwoesting aanbiedt. Geen gebouw bleef er geheel, allen was vernield, of zwaar beschadigd door de schoten van de belegeraars; er is geen voet gronds dat niet geploegd is door de kogels en bommen. Een enkel gebouw bleef staan, het was het vivres magazyn, doch op Zaturdag nacht werd het met al hetgeen het bevattede, vernield; het blykt dat dit verlies de belegeraars genoopt heeft te kapituleren. Het is klaarblykelyk dat zy tot het laatste toe uitgehouden hebben. Generaal Chassé was aangetast met rheumatieke pynen en niet in staat uittekomen, de Maarschalk Gerard, vergezeld door de koninklyke Hertogen, legde een bezoek by hem af op het kasteel. Men zegt dat by die gelegenheid de oude held opgemerkt had, bevreesd te zyn, dat de Franschen mogten denken dat hy in staat was het kasteel beter te verdedigen, dan hy gedaan had. "Myn dierbaar Generaal" zeide de Maarschalk Gerard, "Uw gedrag is dat van een' dapper' man geweest en de wereld zal U regt laten wedervaren. In naam van het Fransche leger ben ik trotsch te zeggen dat zy U bewonderen als een soldaat en verlangen U hunnen broeder te noemen."

(Uit de *Times*.)

In de dagorder van het leger van het Noorden, houdende dagteekening van 31 December, wordt het volgende opgegeven:

Gedurende het beleg van Antwerpen waren 14,000 metres loopgraven geopend en werden er 63,000 kanon kogels afgeschoten. By kapitulatie werden er gevangen gemaakt 5000 man van de onderscheidene wapens, waaronder 185 officieren zich bevonden.

Van de zyde der Franschen zoude het verlies slechts bestaan in 108 dooden en 687 gekwetsten.

Ten opzigte dit verlies verwyzen wy den lezer naar het uittreksel van de *Morning Chronicle* van den 12den December.

Inventaris van het Materieel des Kasteels.

Kanonnen	van	24	ponders	12
——	—	18	"	11
——	—	12	"	21
——	—	6	"	31
Houwitsers	van	20	centimetres	9
——	—	15	"	9
Mortieren	van	12	"	3
——	—	8	"	14
——	—	29	"	5
——	—	20	"	4
——	—	13	"	31
Coborns (13 in metaal)				3
Draaibassen				3
			In het geheel	140

Van de voorgaande waren er 10 op het Vlaamsche hoofd.

Kogels, Kruid enz. in de Magazynen.

Kogels van 24 [illegible] 2008; houwitsers van 20 centimetres 1400; houwitsers van 15 do. 1700; bommen van 12 do. 2200; bommen van 29 do. 1500; geladene granaten 3500; grof buskruid in vaten 73,190 Ned. ponden; fyn kruid 450 Ned. ponden; geweer patronen 1,200,000; patronen voor kogels van 6lb. 500; kardoesen voor 24 ponders 120; do. voor 18 ponders 390; do voor 12 ponders 350; do voor 6 ponders 140; kisten kogels voor 24 ponders 400; do. voor 18 ponders 76; do. voor 12 ponders 660; do. voor 6 ponders 1000; vuurpylen in 826 vaten, wegende 4100 Ned. ponden; salpeter 80 Ned ponden; materieelen voor vuur ballen 330; handgranaten 2072; do. voor fusees 50; do. voor lonten 50; geladene fusees van 29 centimetres 190; van 20 centim. 128; van 15 do. 1104; van 13 do. 626; bereide lonten 67.380; do. 18 480; vuurballen van 29 centim. 32, van 20 do. 55; van 18 do. 50; hand granaten 1029; do. 60; do. 20; do 92; do. 240.

Een brief van Vlissingen gedagteekend den 26sten December, meldt dat in het gevecht van den 23sten by Liefkenshoek de Hollanders 11 dooden en 48 gekwetsten hadden; onder [illegible] de luitenants Menzo en Paravicini di Capelli en onder de laatste de luitenant van de marine Jacobs en de majoor Boele.

Antwerpen. December 31, 1832.

De Generaal Chassé is heden met het tweede konvooi krygsgevangenen vertrokken. Hy reed in een wagen met postpaarden bespannen en was vergezeld van eenige hoofd officieren, waaronder zich bevond de kapitein ter zee Koopman, wiens degen hem was terug gegeven; de luitenant kolonel Debourque die opgegeven was als zeer zwaar gewond te zyn en de bevelhebbers van de genie en artillerie. Zy waren allen in volle uniform; de kapitein ter zee Koopman droeg verscheidene Ordes en de Generaal Chassé was versierd met het Grootkruis der Militaire Willems Orde, waarmede hy onlangs door zynen Souverein is vereerd geworden. Men heeft opgemerkt dat verscheidene Hollandsche officiers met het Legioen van Eer versierd waren. De Fransche officieren herkenden onder hen verscheidene die met hen in de veldtogten van Rusland en Duitschland hadden gemaakt.

Het is niet waar dat de Franschen de groote vlag van het kasteel, de admiraals vlag en de vlaggen van de troepen als zegeteekenen weggevoerd hebben. Behalve het vaandel van de 10de afdeeling waarmede de troepen uit het kasteel getrokken hebben, zyn al de vlaggen verbrand geworden.

Ook niet meer dan één kanonneerboot, van een twaalf tal, is in de handen van den vyand gevallen. De kapitein ter zee Koopman heeft behalve 2, allen verbrand; en hy zelve heeft zich naar bescheidenheid aan de Franschen overgeleverd. Men heeft hem aanvankelyk zeer streng bewaakt, doch zyne gevangenis is eenigzins geslaakt.

Men spreekt van eene admiraals vlag, het zal dus noodig zyn hierby aantemerken, dat het niet is de vlag van den vlootvoogd op de Schelde. Generaal Chassé was op het kasteel van Antwerpen, opperbevelhebber over de Nederlandsche krygsmagt op de Schelde, dus had hy een admiraals vlag by zich, om er van gebruik te maken, als hy aan boord van de schepen ging.

SPANJE.

In de Parysche nieuwsbladen van den 21sten September jongstleden, vindt men verschillende redeneringen over de moeijelykheden, welke omtrent de erfopvolging in Spanje zoude kunnen ontstaan, by het overlyden van den thans regerende Koning Ferdinand VII. Onder anderen vindt men in de Nederlandsche Staats-Courant van den 25sten September de volgende redenering daaromtrent, op het valsche berigt van het overlyden van dien vorst, hetwelk op den avond van den 20sten September jl. per Telegraaf uit Bayonne te Parys was ontvangen.

" De thans overleden Koning, *Ferdinand* VII, die den 14den October 1784 geboren was, en den 19den Maart 1808 door den wil van Napoleon met de opperheerschappy van Spanje belast werd, doch in Mei van hetzelfde jaar deze weder aan zynen vader, Karel IV, af moest staan en tot den 13den Maart 1814 in Frankryk gevangen bleef, is namelyk vier malen gehuwd geweest. Uit zyn eerste huwelyk, met eene dochter van Ferdinand I, Koning der beide Sicilien, zyn geene kinderen voortgesproten. By zyne tweede gemalin, eene dochter van Joao VI, Koning van Portugal, verwekte hy twee dochters, die beide kort na de geboorte stierven. Ook zyn derde huwelyk, met eene dochter van Prins Maximiliaan van Saksen bleef kinderloos; doch by zyne vierde gemalin, de Prinses Maria Christina, dochter van den vorigen Koning van Napels, Frans I, verwekte hy twee dochters, waarvan de oudste Maria Isabella Louisa den 10den October 1830 geboren is, en dus nog geene volle twee jaren bereikt heeft.

"Volgens bepalingen, die sedert 1713 in Spanje bestonden, kon de kroon aldaar niet op vrouwen overgaan, dan na het uitsterven van alle mannelyke nakomelingen uit het vorstelyk geslacht. In Maart 1830, tydens de eerste zwangerschap zyner vierde gemalin, heeft echter Ferdinand VII, by een van hem alleen uitgegaan bevelschrift, deze bepaling, die vry oneigenlyk de Salische wet genoemd wordt, ingetrokken, en de oude regelen omtrent het erfregt der kroon in de Spaansche Monarchy weder in werking gesteld, zoodat, indien zyn wil wordt nagekomen, zyne tweejarige dochter thans Koningin van Spanje zoude moeten worden. Koning Karel X, die toen nog de Fransche kroon droeg, moet in der tyd, als hoofd van het Huis van Bourbon, zich over deze verandering in de bepalingen omtrent de Spaansche erfopvolging ontevreden hebben getoond. Ook de oudste broeder van Koning Ferdenand VII, de Infant Don Carlos, die, zonder het besluit van 1830, thans den Spaanschen troon zoude moeten beklimmen, heeft, zoo men zegt, dit besluit nooit goedgekeurd. Een der Paryschen bladen drukt zich hieromtrent op de volgende, blykbaar vry voorbarige, wyze uit:

" "Don Carlos heeft steeds tegen het besluit ter intrekking van de Salische wet geprotesteerd, en sedert den tyd, waarop dit genomen is, dat is sedert 1830, heeft er steeds groot misverstand tusschen den Koning van Spanje en zynen broeder geheerscht. Het is dus ontwyfelbaar, dat Don Carlos thans het regt zyner nicht niet erkennen zal. Die Prins staat aan het hoofd van de party der geestelykheid en der voorstanders van al het oude in Spanje. Men weet wat de Priesters in dat land vermogen, en indien deze derhalve, zoo als wel aan geenen twyfel onderhevig is, de verheffing van Don Carlos voorstaan, dan zal die Vorst gemakkelyk over de party der jonge Koningin, die weinig talryk is, zegepralen. De wettige erfgename is ook nog slechts twee jaren oud, en hare moeder, die eerst sedert drie jaren in Spanje is, kan den tyd nog niet gehad hebben, om de genegenheid der Spanjaarden te winnen.

" " Voor Frankryk," gaat het genoemde blad voort, " zoude het tamelyk onverschillig zyn, of er al dan niet een burgeroorlog in Spanje ontstond; maar de belangen van het overige gedeelte van Europa en de onzen kunnen in deze zaak maar al te zeer betrokken worden. Men weet, welk een man Don Carlos is. Zyne zaak heeft ten minste een schyn van regt. Slaagt hy er in, om den Spaanschen troon te beklimmen, dan zouden noch de bedreigingen van Frankryk en Engeland, noch de vertoogen der andere Mogendheden, hem kunnen weerhouden, om ten behoeve van Don Miguel tusschen beiden te komen. Reeds by het leven van Ferdinand VII kuipte de party van Don Carlos, om de Spaansche Regering tot het zenden van hulpbenden aan Don Miguel te bewegen. Wordt de Infant meester van het Koningryk, dan zal zoo iets de eerste daad zyner Regering zyn. Ook ons [het Fransche] Ministerie schynt er aldus over te denken. Gisteren avond (den 20sten), na het ontvangen der tyding van den dood des Konings van Spanje, zyn verscheidenen onzer Ministers byeengekomen, om ernstig over dit alles te beraadslagen.— Dezen ochtend is er een raad van Ministers gehouden, waarin men den nieuwen staat van zaken in Spanje van alle zyden heeft bezien. Men heeft beslist, dat indien Don Carlos in Portugal tusschen beiden kwam, er dadelyk Fransche troepen in Spanje zouden rukken, om de regten der jeugdige Infante Maria Isabella Louisa te handhaven. Reeds zyn er bevelen afgezonden, om eenige regementen naar de zuidelyke grenzen te doen trekken." "

Tafereelen uit Spanje.

(Naar Washington Irving.)

Menigeen droomt zich Spanje als een liefelyk zuiderland, met al de bekoorlykheden van het weelderige Italië bedeeld. Maar, met uitzondering van eenige kustgewesten, is het over het algemeen een treurig, melancholisch land, met byna ontoegankelyke bergen en uitgestrekte, doodsche en onbewoonde vlakten, waarop geen boom te zien is, en welker gezigt onwillekeurig aan het woeste en verzengde Afrika doet denken. Deze stilte en eentoonigheid loopt door het gebrek aan zangvogels nog meer in het oog, een natuurlyk gevolg van het gemis van heggen en struiken. De gier en de adelaar zweven, wel is waar, over de bergtoppen, en vlugten schuwe ganzen trekken over de vlakten; maar de duizenden kleine vogels, die men in andere landen zoo overvloedig aantreft, en wier gekweel het oor zoo streelt, treft men in Spanje maar in weinige streken aan, en dan nog meestal in de tuinen achter de woningen.

In de binnenste gewesten, ziet de reiziger meermalen zoo ver zyn oog reikt, stukken bebouwd land, die dan eens golven als eene groene zee, dan weder naakt en door de zon verbrand zyn; maar te vergeefs vorscht hy naar de handen, die ze in dien staat gebragt hebben.— Eindelyk bespeurt hy een dorpje aan den voet eens steilen heuvels, of aan eene graauwe, overhellende rots gelegen, welks vervallen daken en bouwvallige toren by den eersten rukwind dreigen in te storten,—de gevolgen van de veelvuldige rooveryen van Bandieten en ander gespuis. Deze dorpen of gehuchten maakten oudtyds, in burgeroorlogen of by invallen der Mooren, eene vesting uit; de gewoonte van het landvolk om zich, ter wederkeerige verdediging en bescherming, by elkander te voegen, is nog heden ten dage in zwang.

Hoewel in intusschen aan het grootste gedeelte van Spanje's bodem, dat schilderachtige van heggen en bosschen, en dat nog meer aanlokkelyke van bebouwde streken ontbreekt, zoo heeft dezelve toch iets van hoogeren, meer verheven aard, die gene gebreken vergoedt. De grond zweemt wel eenigzins naar deszelfs bewoners, en ik kan my den trotschen, koenen, gematigden en aan onthouding gewonen Spanjaard, zyne mannelyke trotsering van alle vermoeyenissen, en zyne verachting van vrouwelyke gemakkelykheid en genietingen, beter voorstellen, nu ik het land heb gezien, dat hy bewoont.

Er ligt in de zwaarmoedige streken van Spanje iets, hetgeen een' verheven' indruk op de ziel maakt. De onmetelyke vlakten der beide Castiliën en la Manchas, die zich zoo verre uitstrekken, dat het oog daaraan geen einde ontdekt, ontleenen zelfs van hunne naaktheid en uitgebreidheid eene zekere belangrykheid, en hebben iets van het grootsche der wereldzee. Als men door deze eindelooze woestynen reist, dan valt eens hier en daar eene kleine kudde in het oog, waarby een eenzame herder even bewegingloos, als een steenen beeld staat, terwyl zyn lange en dunne staf zich als eene speer in de lucht verheft; dan eens ziet men een groote troep muilezels langzaam de woesteny doortrekken, gelyk eene *caravane* van Afrika, of men ziet een' enkelen boer, met buks en dolk gewapend, over de vlakte wandelen. De gewoonten en het uiterlyke der bewoners stellen ons derhalve, niet minder dan het land zelf, den Arabiër en Arabië voor. De onveiligheid des lands laat zich uit het algemeen gebruikt van wapenen opmaken. De boer op zyn' akker, de herder op de vlakte, is van geweer en mes voorzien. De ryke landman durft zich zelden naar de naaste stad begeven, zonder zynen *trabuco* by zich, en dikwyls een' bediende te voet met de buks op den schouder achter zich te hebben; en tot de onbeduidendste reis maakt men toebereidselen, als begaf men zich ter krygsvaart. De gevaren op de groote wegen blyken ook nog uit eene manier van reizen die min of meer overeenkomt met de Oostersche caravanen.— De *arrières* of lastdragers (tevens gidsen) vereenigen zich in grooten getale, en begeven zich op een' bepaalden dag, by groote welgewapende benden, op weg; terwyl door bykomenden, hun getal zoowel als hunne magt, allengs aangroeit. Op deze wyze wordt uitsluitend de binnenlandsche handel gevoerd. De muilezeldryver is het algemeen handelsmiddel, en de gewettigde landlooper, die het schiereiland van de Pyreneën en Asturiën tot aan de Alpuxarren, de Serranea de Ronda, en zelfs tot aan de staat van Gibralter, doorkruist. Hy leeft zeer gematigd; zyn *alforjas* van grof laken vervaardigd, bergt zynen armzaligen voorraad; eene lederen aan den zadelband hangende flesch, bevat wyn met water, die hem by het overtrekken van dorre, kale rotsen, of onherbergzame, woeste vlakten, onmisbaar is. Het dek van zyn muildier spreidt hy des nachts op den grond uit; dit strekt hem, by gemis van beter, tot legerstede, en zyn zadel tot oorkussen. Zyne middelmatige, maar krachtige, gespierde gestalte, teekent ongemeene kracht; zyn gelaat is donkerkleurig en door de zon als verschroeid; zyn blik strak, maar gewoonlyk kalm, ten zy eene plotselinge aandoening dien ontvonke; zyn gedrag is ronborstig, mannelyk en beleefd; en hy gaat niemand voorby, zonder den gewonen groet te uiten: " *Dios guarde a usted!* " *Va usted con Dios, Caballero!*" (God zy met U; ga met God, heer!)

Daar deze lieden dikwerf al hun vermogen op hunne muilezels laden, zyn zy doorgaans goed gewapend, en weten hunne wapenen ook degelyk te gebruiken. Hun aantal waarborgt hen voor de aanvallen van kleine rooverbenden, en de van top tot teen gewapende *bandalero* vliegt op zynen Andaluzischen hengst om hen heen, als een kaper om een koopvaardyschip draait, zonder een' aanval te wagen.

De Spaansche muilezeldryver heeft een' onuitputtelyken voorraad van gezangen en balladen, om zich op zyne langdurige en gestadige reizen den tyd te korten.— De melodiën zyn scherp en eenvoudig, en bestaan slechts uit weinige noten. Deze noten zingt hy met eene forsche stem en lang uitgerekte klanken; terwyl hy op de eene zyde zyns muilezels zit, die met eenen onbeschryfelyken ernst schynt toe te luisteren, en tevens in het loopen de maat houdt. Deze gedichten zyn, voor het grootste gedeelte, oude, van geslacht tot geslacht overgeleverde romances uit den tyd der Mooren, en hebben meestal eene heilige legende, eene liefde-geschiedenis of liefst eene ballade van een' onversaagden sluiker of een' dapperen *bandalero* ten onderwerp; want de sluikers en roovers worden by de smalle gemeente in Spanje, als dichterlyke helden beschouwd. Meermalen wordt het gezang des muilezeldryvers ook voor de vuist gedicht, en maalt het een of ander plaatselyk voorval of een reis-avontuur. Deze begaafdheid van te zingen en voor de vuist te dichten, is den Spanjaarden byzonder eigen, en zou, zoo men zegt, door hen van de Mooren geërfd zyn. Er ligt iets byzonder streelends in, deze lieden te hooren in de oorden wier schildering zy ten doel hebben; dikmaals wordt de zang der dryvers door het geluid der muilezels-schellen begeleid.

Het oude koningryk Grenada is eene der bergachtigste streken van Spanje. Reusachtige *sierras*, of bergketenen, zonder heg of struik, met veelkleurige stukken marmer of graniet als het ware bestrooid, heffen hunne door de zon verzengde kruinen naar den donkerblaauwen hemel; maar tusschen hunnen ruwen boezem liggen de verschrikkelykste valleyen ingesloten, waarin woesteny en tuin naar den voorrang dingen, en zelfs de rotsen, ondanks zich zelven, vygen, oranje-appelen en citroenen voortbrengen, en met myrten en rozen omzoomd zyn.

In de ruwe bergkloven wekt het gezigt van bemuurde steden en dorpen, die, als het nest van den adelaar, onder klippen en rotsen gebouwd, en door Moorsche daken gedekt zyn, of van vervallen wachttorens, op rotsbrokken gegrondvest, de herinnering aan de ridderlyke tyden van den stryd der Christenen en Muzelmannen, en aan den Romantischen veroverings-oorlog van Grenade. Hier moet de reizeger dikwyls van zyn paard stygen en hetzelve by den toom de steile paden, die veeleer half vernielde trappen gelyken, op en af te voeren. Nu eens slingert zich de weg om afgronden heen, wier gezigt rilling en duizeling veroorzaakt, en die geene leuning hebben, welke voor een' val in de peillooze diepte kunnen behoeden; dan eens voert hy door ongebaande *barrancos*, of greppels heen, die door winter vloeden zyn uitgediept, en den duisternis minnendent sluiker tot een zeker pad verstrekken; terwyl hier en daar een kruis,—het gedenkteeken van het plegen van een' zwaren roof, of van een' moord—tusschen eenige steenen, op een eenzaam gedeelte van den weg geplant, den reiziger ongevraagd herinnert, dat hy zich in het verblyf eens Bandieten-gebroeds bevindt, en welligt in hetzelfde oogenblik door den scherpen blik eens *Bandaleros* begluurd wordt. Terwyl hy zich door de enge paden heenworstelt, wordt hy dikwyls op het onverwachtst door een raauw gekrysch verschrikt, en ziet hy in zyne nabyheid op eene groen bezoomde rots eene kudde wilde Andaluzische, voor den stryd in den schouwburg bestemde stieren grazen. Niet zonder afgryzen kan men deze ontzettend krachtige dieren beschouwen, die op hunne natuurlyke weiden in ongetemde woestheid voortleven, en geen menschelyk wezen dan hunnen hoeder kennen, die hun, trouwens, niet altyd te na durft komen.—*Uit de Atlas.*